

صبا

روزنامه فرهنگ و هنر

سرمقاله

شعر مولوی راه‌گشای انسان محدود در رنج

اسماعیل آذر
مجری و کارشناس ادبی

بامطالعه مثنوی معنوی متوجه می‌شوید که جای جای آن پر از حدیث و آیات قرآنی است. مولوی گره از کار فرو بسته بشر باز کرد. در روزگار حاضر کسی نیست که شهرت مولانا جلال الدین محمد بلخی را داشته باشد. پنج یا شش سال پیش کسی به نام کلومن بارکز «مثنوی معنوی» را به زبان انگلیسی برای مردم آمریکا ساده‌نویسی کرد. این کتاب فروش بسیار خوبی معادل ۱۵ میلیون دلار داشت و مورد استقبال مردم دنیا قرار گرفت. از جمله شاخصه‌هایی که مولوی را این چنین مورد توجه بشر قرار داد این است که شعر مولوی دو عنصر دارد یکی خدا و یکی انسان؛ در واقع هم بوی خدا و هم بوی انسان از مجموعه آثار او استشمام می‌شود. انسان امروز از نی شکندوتر و غمش بیش از شادی است. مولوی مسئله «حدود» را به عنوان راهکار برای انسان مطرح می‌کند. به گفته او آدمیزاد از محدود زمین رنج می‌برد. برای مثال آدم‌هایی که پول می‌دهند و به سیستم می‌روند بعد از اتمام فیلم می‌خواهند به سرعت فضای سیستم را ترک کنند چرا که محدود و فضای سیستم نیز بعد از مدتی برای آن‌ها رنج‌آور می‌شود. آدمی نمی‌داند چگونه این محدود را بشکند و خود را بیرون بکشد. به طور کلی می‌توان گفت کره زمین یک محدود است و غم‌رهایی یافتن از محدوددهامندام با انسان همراه است و او نمی‌داند این غم از کجانشات گرفته است. مولوی دلیل این غم در وجود انسان را تشخیص داد و عنوان کرد که انسان محدود امروز از محدودیت رنج می‌برد. راهکار رهایی از این محدودیت بر اساس دیدگاه مولوی این است که انسان محدود، مضاف الیه نامحدود شود و هر جا که آن نامحدود با ما نباشد، غم می‌خوریم. در قرآن نیز آمده که آن چه به آن نامحدود وصل شود باقی می‌ماند.

مولوی ده‌ها گونه شعر دارد که این مضمون را تکرار می‌کند و به انواع و اشکال مختلف راه سعادت انسان را پیش پای او می‌گذارد. من به تمام دوستان و کسانی که ممکن است حتی مولوی را نپسندند پیشنهاد می‌کنم حداقل یکی از دقت‌های «مثنوی» را بخوانند و آن گاه می‌بینند که چگونه دچارش شده‌اند. مانعاید تمام صوفیان را به دلیل سیاهی‌هایی که یک سری صوفیان کج کاره و بی‌خدا در طول تاریخ به بار آوردند، برانیم. صوفیان عارفان به الله هستند. اینان کسانی هستند که جز خدا چشمشان چایی را نمی‌بیند. باور کنید شعری که مولوی برای سیدالشهدا (ع) سروده است به یک دنیا می‌ارزد. کسانی هم که می‌خواهند در مورد مولوی سریال و یا فیلم سیستمی بسازند باید کسانی باشند که این شاعر و عارف را بشناسند.

ابراهیم ابراهیمیان

کارگردان «پیلوت» در گفت‌وگو با «صبا»:

سخت‌گیرم!

فیلم من تلخ بود اما ۱۵+ نبود

مجید و اشقانی از دلایل عدم موفقیت «ریگوری» به «صبا» می‌گویند

همه‌شانه خالی کردند!